

Uddannelsesevaluering

Kandidatuddannelse cand. soc. i jura

Uddannelsens navn	Cand. soc. i jura
Evalueringsår	2021 (1. oktober 2014 - 30. september 2020)
Studieleder	Uddannelsesleder Louise Victoria Johansen
Fakultet	Det Juridiske Fakultet
Bilag vedlagt	<p><i>Bilag 1. Opfølgingsplan</i></p> <p><i>Bilag 2. Anbefalinger fra møde med Eksterne Ekspertter d. 17. august 2021</i></p> <p><i>Bilag 3. Forskningsmatrice</i></p> <p><i>Bilag 4. Kompetencematrice</i></p> <p><i>Bilag 5. Cand. soc. Dimittendundersøgelse efteråret 2020</i></p>
Behandlet i studienævnet	<p>Kandidatstudienævnet behandlede uddannelsesevalueringen på sit møde d. 6. september 2021: Kandidatstudienævnet indstiller uddannelsesevalueringen til godkendelse hos dekanen. Kandidatstudienævnet takkede uddannelsesleder for det store arbejde med at udforme en grundig og professional uddannelsesevaluering. Kandidatstudienævnet takkede de eksterne eksperter for deres tid og deres bidrag til udvikling af cand. soc. jur. uddannelsen. Kandidatstudienævnet finder, at uddannelsesleders og de eksterne eksperter forslag til revision af uddannelsen lyder fornuftige. Cand. soc. i jura er i rigtig god gænge og skaber tilfredse kandidater, der får uddannelsesrelevante jobs. Uddannelsen er gennem sin første uddannelsesevaluering efter at have kørt i seks år, og det giver derfor god mening med en studierevision. Uddannelsesleder omtalte, at udover styrkelse af den merkantile linje på uddannelsen, vil man på sammensætningen af uddannelsens 1. år, så der kan komme flere juridiske aspekter ind. Kandidatstudienævnet ser frem til at høre, hvordan det går med det videre arbejde med studierevisionen.</p>
Dato for dekanens godkendelse og kommentar	<p>19/9 2021: Uddannelsesevalueringen godkendes hermed. Der er tale om en virkelig velreflekteret og grundig uddannelsesevaluering, som bl.a. inddrager det eksterne panels anbefalinger på en god måde. Selvom en del af de målbare standarder overskrides, idet disse er ambitiøse, er der tale om en meget veldreven og populær uddannelse, der vurderes positivt af både studerende og aftagere. Jeg noterer mig de positive tendenser i studieprogression, evaluering af studiestart, dimittendundersøgelsen, studiemiljø og tilslutter mig fuldt ud uddannelsesledelsens fokuspunkter i visioner og fremtidsperspektiver for uddannelsen. Jeg bemærker, at det eksterne panels anbefaling om fokus på balancen mellem velfærdslinjen samt den merkantile linje er væsentlig, og at uddannelsesledelsen også er opmærksom på dette. Jeg kvitterer for en god og grundig evaluering, som alle involverede har stor ære af.</p>

Indholdsfortegnelse

DATAOVERSIGT	3
Baggrundsdata	3
Kvantitativt og kvalitativt datamateriale	3
ANALYSE.....	8
Status for uddannelsen	8
Status for opfølgingsplaner	19
Visioner og fremtidsperspektiver	19
Eksterne eksperter	20
BILAG.....	21
Bilag 1: Opfølgingsplan.....	21
Bilag 2: Anbefalinger fra eksperter.....	23
Bilag 3: Forskningsmatrix – kandidatuddannelser	32
Bilag 4: Kompetencematrix	34

Dataoversigt

Baggrundsdata

	2020	2019	2018
Optag	78	72	80
Bestand	178	178	178
Antal grader	57	55	46
Gennemførelse, normeret tid i procent	54,4%	48,8%	63,6%
Gennemførelse, normeret tid + et år i procent (og antal i parentes)	66,2% (45)	70,7% (58)	74,5% (41)
Antal optagne internationale studerende på kandidatuddannelsen (full degree)	Der er ikke internationalt optag på uddannelsen.		
Antal udrejsende udveksling	Der har ikke været udveksling på uddannelsen.		

Kvantitativt og kvalitativt datamateriale

Kvantitativt datamateriale	Evalueringsperiodens resultater			Standarder for kvalitet
	2020	2019	2018	
Frafald i procent (og antal i parentes)	25% (17) 4,2%	18,3% (15) 5,0%	7,3% (4) 16,2%	Frafaldet må ikke overstige 7 % <i>Standard opfyldt: nej</i> <i>Se venligst uddannelsesleders kommentar i analyseafsnittet: 'Status for uddannelsen - Frafald 1. år/normeret tid plus et år' side 11 f.</i>
Studieprogression, gennemsnitligt antal ECTS-point pr. studerende pr. år	47,2	45,2	43,1	De studerende skal i snit gennemføre det, der svar til 50 ECTS eller flere /året. <i>Standard opfyldt: nej</i>
Gennemsnitligt antal undervisningstimer om ugen pr. semester på første år af kandidatuddannelsen	8 timer om ugen i 14 uger	8 timer om ugen i 14 uger	8 timer om ugen i 14 uger	8 timer om ugen i 14 uger <i>Standard opfyldt: ja</i>
ViP/DViP-ratio, årsværk, seneste år	1,4	0,9	2,5	1,5 <i>Standard opfyldt: nej</i>

Kvantitativt datamateriale	Evalueringens resultater			Standarder for kvalitet
	2020	2019	2018	
ViP/DViP-ratio for større skriftlige opgaver, årsværk, seneste år	73,4	65,5	83,3	I studieåret 2019-20 skal 80 % af kandidatspecialer vejledes af ViP. <i>Standard opfyldt: nej</i>
STÅ/ViP-ratio, seneste år	88	105	45	Ikke højere end: 80:1 <i>Standard opfyldt: nej</i>
Ledighedsstatistik i procent (og antal dimittender i parentes), kandidat.	Dimissionsår: 2018	Dimissionsår: 2017	Dimissionsår: 2016	For at sikre, at uddannelsen har den rette dimensionering må ledigheden ikke overstige 5 % jf. gennemsnittet for hovedområdet. <i>Standard opfyldt: nej</i>
	5,8%	4,8%	<i>Første optag 2015. De er dimittender fra 2017.</i>	
Kvalitativt datamateriale	Standarder for kvalitet			
Studiestart – hele evalueringens periode (seks år)	Alle studiestarter evalueres på en lang række parametre hver gang af studerende og tutorer. Og vurderes ud fra, om formålet er opfyldt. Se fakultetets studiestartsprocedure for generelle krav og uddannelsesspecifikke indsatser.			
	Evalueringens resultater			

Kvantitativt datamateriale	Evalueringsperiodens resultater			Standarder for kvalitet																																												
	2020	2019	2018																																													
	<p>De studerendes overordnede tilfredshed efter studiestarten <i>Procent andel der er meget/godt eller i høj/nogen grad tilfredse</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2020</th> <th>2019</th> <th>2018</th> <th>2017</th> <th>2016</th> <th>2015</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Føler du dig velkommen</td> <td>94%</td> <td>95%</td> <td>100%</td> <td>95%</td> <td>100%</td> <td>94%</td> </tr> <tr> <td>Rustet til at gå i gang</td> <td>76%</td> <td>90%</td> <td>86%</td> <td>80%</td> <td>95%</td> <td>83%</td> </tr> <tr> <td>Del af studiemiljø/hold</td> <td>-</td> <td>74%</td> <td>91%</td> <td>80%</td> <td>100%</td> <td>82%</td> </tr> <tr> <td>Balance socialt-fagligt</td> <td>47%</td> <td>40%</td> <td>76%</td> <td>65%</td> <td>66%</td> <td>77%</td> </tr> <tr> <td>Informationsniveauet</td> <td>82%</td> <td>80%</td> <td>81%</td> <td>60%</td> <td>88%</td> <td>82%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Læs evalueringerne online</p> <p>Fakultetet har afholdt studiestart særskilt for nye cand. soc. studerende siden uddannelsens start i september 2015. Fakultetets formål med studiestarten er gennem alle årene opfyldt, og studiestarten har fungeret udemærket. De studerende har generelt et godt udbytte af studiestarten og føler sig godt taget imod. Svarprocent på mellem 30% og, i 2020, 63%. Studiestarten er evalueret hvert år. Studiestarten er udviklet løbende som følge af erfaringerne med afholdelse af studiestart.</p> <p>Der er siden 2018 kommet større fokus på den faglige og studienære introduktion samt på udviklingen af digitale produkter. Der arbejdes løbende på at skabe en endnu større balance mellem det faglige og det sociale, samt inddragelse af flere ældre studerende fra cand. soc. uddannelsen for at sikre endnu bedre social integration. Herunder kampagnen "Et godt studiemiljø er noget, vi giver til hinanden", og KUs trivselsundersøgelse af hele første semester.</p>							2020	2019	2018	2017	2016	2015	Føler du dig velkommen	94%	95%	100%	95%	100%	94%	Rustet til at gå i gang	76%	90%	86%	80%	95%	83%	Del af studiemiljø/hold	-	74%	91%	80%	100%	82%	Balance socialt-fagligt	47%	40%	76%	65%	66%	77%	Informationsniveauet	82%	80%	81%	60%	88%	82%
	2020	2019	2018	2017	2016	2015																																										
Føler du dig velkommen	94%	95%	100%	95%	100%	94%																																										
Rustet til at gå i gang	76%	90%	86%	80%	95%	83%																																										
Del af studiemiljø/hold	-	74%	91%	80%	100%	82%																																										
Balance socialt-fagligt	47%	40%	76%	65%	66%	77%																																										
Informationsniveauet	82%	80%	81%	60%	88%	82%																																										
Dialog med aftagerpanel	<p>I november 2017 blev aftagerpanelet orienteret om nye jurister på arbejdsmarkedet gennem fakultetets to mindre uddannelser, den internationale kandidatuddannelse i jura (LLM) og den (dengang) nye samfundsvidenskabelige kandidatuddannelse cand. soc. i jura. Det afstedkom en god diskussion med aftagerne om, inden for hvilke dele af arbejdsmarkedet, de nye kandidater ville være relevante.</p> <p>Der er ikke behandlet yderligere emner med særskilt opmærksomhed på cand. soc.-uddannelsen i 2019-2020.</p>																																															

Kvantitativt datamateriale	Evalueringens resultater			Standarder for kvalitet
	2020	2019	2018	
Dimittendanalyse	<ul style="list-style-type: none"> • Meget høj tilfredshed med uddannelsens faglige indhold • Høj overensstemmelse mellem de opnåede kompetencer og tilsvarende efterspurgt på arbejdsmarkedet • Uddannelsen har rustet til arbejdslivet • Kombinationen af jura og professionsfaglighed er et stærkt kort på arbejdsmarkedet <p>Læs mere i analyseafsnittet 'Status for uddannelsen' side 9.</p> <p>Læs selve undersøgelsen:</p> <p>https://kUNET.ku.dk/arbejdsomraader/uddannelsesadm/kvalitetssikring/studiestatistik-og-ledelsesinformation/dimittendunders%C3%B8gelse/Document/Cand.soc.Dimittendunders%C3%B8gelse.pdf</p>			
Censur	Alle eksaminer med ekstern censur bliver evalueret af censorformandskabet.			
Kompetencematrix	Se analyseafsnittet 'Status for uddannelsen' side 9.			
Forskningsmatrix	Se længere nede i dette dokument for selve kompetencematricen (bilag 4)			
	Se analyseafsnittet 'Status for uddannelsen' side 7.			
	Se længere nede i dette dokument for selve forskningsmatricen (bilag 3)			

Afrapportering om undervisningsevalueringens resultater						
Hvis fakultetet har udarbejdet sammenfattende undervisningsevalueringer, sæt kryds:						
Læs den samlede evalueringerapport for kandidatuddannelser på:						X
https://jura.ku.dk/pdf/kvalitetssikring/Evalueringerapport_2019-2020_Kandidatuddannelser_.pdf						
Herunder er indsat emner, der særligt berører cand. soc. uddannelsen.						
Undervisningsevaluering svarfordeling						
	F2020	E2019	F2019	E2018	F2018	E2017
Alle fag	58 fag	70 fag	58 fag	74 fag	58 fag	88 fag
Fag	93%	91%	85%	69%	71%	71%
Cand. soc.	2	4	2	5	2 fag	4 fag
Fag	100%	100%	100%	80%	50%	50%
Fagets kontaktperson svaret	100%	100%	100%	100%	50%	50%
Dialogmøder						

På *cand. soc. uddannelsen* har der været afholdt et møde på 1. og 2. semester. Der blev givet grundige tilbagemeldinger og konstruktiv feedback til fagenes kontaktpersoner. De studerende har mange spørgsmål og input.

De studerende gav på møderne udtryk for, at det havde været et virkelig godt forløb, og det var en spændende og udfordrende uddannelse. De studerende var ikke i tvivl om, at de havde valgt det rigtige studium.

Krydsfeltet mellem juridisk faglighed og professionsfaglighed blev debatteret. De studerende mangler et juridisk sprog, når de starter. Fra 1. semester 2020 vil de studerende fra starten få 2 ugers introduktion til juridisk metode, hvilket de studerende fandt var en god idé. Uddannelsen vil desuden tale mere om fremtidens arbejdsområder med de studerende.

Læs referater fra møderne på: https://jura.ku.dk/om_fakultetet/kvalitetssikring-akkreditering/data-statistik/holdrepraesentantskabsmoder/

Specialeskrivning på *cand. soc.* forår 2020

Studienævnet roste uddannelsen for, at specialevejledningen bliver stigende og efterhånden meget positivt evalueret, herunder også klyngevejledningen, hvor tilfredsheden er steget markant. Det er desuden positivt, at dobbelt så mange nu har haft gode muligheder for at inddrage deres oprindelige professionsfaglighed. Nævnet bemærkede, at der dog fortsat er udfordringer for en del studerende med at integrere professionsfagligheden. Der inkorporeres i foråret 2021 spørgsmål i evalueringen, der kan hjælpe med til at afdække grundene. Ligeledes genudsendes *cand. soc.*-specialets målbeskrivelse til vejlederne, så de er bedst muligt klædt på til vejledningen.

Cand. soc. speciale 2019-2020– vurdering

	F2021	F2020	F2019	F2018	F2017
Samlet indtryk (meget godt/godt)	64%	71%	54%	38%	69%
Rustet til at gå i gang (høj/nogen grad)	72%	72%	73%	64%	66%
Klyngevejledning (meget god/god)	-	-	*-	21%	-
Klyngevejledning tilføjet ny viden	75%	64%	31%	-	-
Individuel vejledning (meget god/god)	92%	85%	88%	75%	75%
Individuel vejledning (dårlig/meget dårlig)	4%	4%	8%	0%	0%
Inddrage professionsfaglighed (god/meget god mulighed)	72%	54%	34%	54%	89%
Inddrage professionsfaglighed (dårlig/meget dårlig mulighed)	16%	25%	12%	21%	0%
For få vejledningstimer (behov)	8%	11%	19%	33%	16%
Afleveret indenfor 6 mdr. efter kontrakt	68%	93%	89%	100%	100%
Skriver flere sammen	40%	36%	27%	12%	25%

*) åben svarkategori

Læs evalueringen på: [https://jura.ku.dk/pdf/kvalitetssikring/Specialeevaluering_cand. soc. i jura for r 2020 .pdf](https://jura.ku.dk/pdf/kvalitetssikring/Specialeevaluering_cand._soc._i_jura_for_r_2020_.pdf)

Læs mere i analyseafsnittet 'Status for uddannelsen' side 16.

Analyse

Status for uddannelsen

Status for uddannelsen baseret på analyse af kvantitativt og kvalitativt datamateriale inklusive kompetencematrix og forskningsmatrix.

Status for uddannelsen vil blive gennemgået således, at der først kommenteres på forsknings- og kompetencematrix, idet de også introducerer til uddannelsens opbygning og målsætning. Herefter gennemgås dimittendundersøgelsen, da den angiver, hvorvidt uddannelsen virker efter hensigten på arbejdsmarkedet. Dernæst gennemgås udvikling og status på uddannelsen kronologisk fra studieoptag og til specialeforløbet.

Jeg vil gerne overordnet fremhæve dimittendundersøgelsens meget positive resultater, samt den positive udvikling fra E15 og til nu, der er sket i relation til evalueringerne af studiestarten, 1. års fag, 1. års trivsel udarbejdet af KU og specialeforløbet. Ligeledes fremhæves et stabilt og meget højt ansøgertal til uddannelsen; samt højt karaktersnit på specialer, senest på 8,6. Det kvantitative materiale peger på højt frafald på uddannelsen opgjort i 2020, men det tilbageviser jeg under punktet om frafald nedenfor. Der er i øvrigt rettet op på de administrative forhold, der ligger til grund for tallet.

Et udviklingsmål er at kunne gøre uddannelsen endnu stærkere særligt i forhold til studieforberedende tiltag samt at styrke de juridiske kompetencer.

Forskningsmatrix:

Siden uddannelsens start i E15 har de samme fagansvarlige været tilknyttet 1. års fag samt specialeforløbet, bortset fra en udskiftning i 2016 i ledelsen af faget Retssystemer og deres virke. Der har således været stor stabilitet i fagledelsen, som har sikret en god kontinuitet og godt fagligt samarbejde mellem de ansvarlige for obligatoriske fag og elementer. Som noget nyt er der i 2020 blevet nedsat faggrupper for alle fag på fakultetets BA - og kandidatuddannelser bl.a. for at styrke sammenhængen mellem undervisning og forskning. Faggruppen 'Almene fag' består af 16 fag fra BA – og kandidatuddannelserne. Heri indgår også 4 af de 5 obligatoriske fag på cand. soc. uddannelsens første år, nemlig Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv, Retssystemer og deres virke, Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst og Juridisk analyse, fortolkning og vurdering. Udbyttet af denne nye ordning for cand. soc. uddannelsen vil naturligvis først vise sig over tid, men jeg vil fremhæve styrken ved at være i faggruppe med fagansvarlige for de obligatoriske BA fag Ret, moral og politik, samt Retssystemet og juridisk metode, der relaterer direkte til fagene på cand. soc.'ens første år. Det betyder, at vi allerede nu fungerer som backup og sparringspartnere for hinanden på tværs af de to uddannelser, og jeg er sikker på, at det vil medføre gensidig inspiration og udbytte både på et didaktisk, fagligt og forskningsmæssigt plan.

Der er direkte sammenhæng mellem cand. soc. uddannelsens studieaktiviteter i form af de obligatoriske elementer og så de fagansvarliges forskningsområder:

Første semester: Faget **Arbejdsret** varetages af Jens Kristiansen, som netop er professor i arbejdsret. Faget **Selskabsformerne** ledes af Jesper Lau Hansen, professor i Kapitalmarkedsret (børsret og selskabsret). **Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv**, som har et

rettsociologisk og retsfilosofisk indhold, ledes af undertegnede, lektor i retsvidenskab med henblik på rettsociologi og kriminologi. Undervisningsmaterialet indeholder f.eks. emnerne straffeteori, viktimologi, og samfundsvidenskabelige metoder, som relaterer direkte til min forskning. **Retssystemer og deres virke** er et fag, som er udviklet specifikt til cand. soc. studerende som målgruppe og er ment som et introducerende, juridisk fag med blik for de studerendes tværfaglige baggrund. Fagansvarlig Janne Rothmar Herrmann er lektor i bioret; hun har gennem mange år udviklet sin faglighed i samspillet mellem jura og andre vidensområder og er derfor forskningsmæssigt forankret i forhold til dette cand. soc. fag og dets professionsfaglige og tværfaglige aspekter.

Andet semester: Anne Lise Kjær er lektor i retslingvistik og ret og sprog, et forskningsområde som taler direkte ind i faget **Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst**. **Juridisk analyse, fortolkning og vurdering** er fagledet af professor Karsten Naundrup Olesen, som både i kraft af sin erfaring med formidling af juridisk metode og sin forskning i krydsfeltet mellem offentlig og privat ret er en stor faglig ressource for de studerende uanset deres professionsfaglige baggrund.

Specialeforløb:

Ansvarlig for specialeforløbet, professor Henrik Stevnsborg, har med sit forskningsområde i krydsfeltet mellem jura, historie og politivirksomhed et særligt udviklet blik for cand. soc. studerendes tværfaglige specialer. Specialeforløbet indeholder også en klar kobling til forskellige forskningsmiljøer ved fakultetet. De studerende melder sig til klyngevejledning i forskningscentrenes specialiserede klyngevejledninger, som sikrer sammenhæng mellem de studerendes projekt og en relevant forskningskontekst. Der lægges i fakultetets og KUs strategi op til at inddrage specialestuderende aktivt i forskningsprojekter. Cand. soc. studerende kan i kraft af deres tværfaglige profil indgå i en række forskningssammenhænge f.eks. i centre som Center for Virksomhedsansvar (CEVIA), Center for Markeds- og Erhvervsret (CME), og Center for Interdisciplinære Retlige Studier (CIS).

Som på de andre juridiske uddannelser ved fakultetet dækkes undervisningen også af DVIP. Der er i foråret 2021 ansat 2 studielektorer, som vil kunne varetage en del af undervisningen på 1. års fagene Videnskabsteori, Kommunikation og retorik, samt Retssystemer og deres virke. Disse nye kræfter vil kunne tilbyde forskningsbaseret undervisning pga. deres faglighed i krydsfeltet mellem jura, historie, lingvistik og filosofi, samt deres tilknytning til forskningscentrene ved fakultetet.

Specialeseminaret, der retter sig direkte mod cand. soc. studerende, varetages af professor Henrik Stevnsborg (ansvarlig), professor Karsten Naundrup Olesen, lektor Anne Lise Kjær, og undertegnede. Seminaret indeholder et oplæg om juridisk metode (Karsten), og et tværfagligt element teoretisk såvel som metodisk og kommunikativt for at styrke de studerendes inddragelse af egen professionsfaglighed (Henrik, Anne Lise og Louise). Under specialeforløbet kan de studerende også tilmelde sig en tværfaglig metodeworkshop med vægt på anvendelsen af kvalitative og kvantitative metoder i en juridisk kontekst, som undervises af fastansatte med forskningserfaring på området, i foråret 2018 således undertegnede.

Kompetencematrix:

I kompetenceprofilen er uddannelsens mål beskrevet med udgangspunkt i viden, færdigheder og kompetencer. Undervisningen og læringsaktiviteterne i de enkelte fagmoduler er tilrettelagt med udgangspunkt i de enkelte fagmodulers mål. Det er et gennemgående træk ved undervisningens tilrettelæggelse, at de studerende i tilegnelsen af de juridiske kompetencer skal tage udgangspunkt i en allerede erhvervet professionsfaglighed. Dette sikres ved, at de studerende tager udgangspunkt i en faglig problemstilling, der er grundlaget for tilegnelsen af de juridiske færdigheder og kompetencer, som det enkelte faglige modul har opstillet. Gennem samarbejde og undervisningsudveksling mellem Det Juridiske Fakultet og Metropol samt CBA (Copenhagen Business Academy) i ansøgningsfasen til cand. soc. uddannelsen, samt opfølgende årlige møder med CBA, har vi arbejdet på, at de studerende undervises i relation til en allerede erhvervet professionsfaglighed. Vi planlægger for tiden et seminar med juridiske undervisere fra både fakultetet og CBA for at styrke de studerendes juridiske færdigheder og introduktion til cand. soc. uddannelsen.

Som beskrevet i uddannelsens kompetenceprofil skal de studerende erhverve viden, færdigheder og kompetencer, der kvalificerer dem til at arbejde med juridiske problemstillinger på et højt fagligt niveau. Undervisningen og de enkelte undervisningsaktiviteter er tilrettelagt, så de afspejler de enkelte læringsmål for uddannelsens faglige moduler.

Undervisningstilrettelæggelsen tager udgangspunkt i de forskellige niveauer, der er indlejret i kompetenceprofilens taksonomi. For at sikre, at de studerende tilegner sig færdigheder til at kunne foretage juridiske dogmatiske analyser, arbejder de studerende med konkrete opgaver og cases, der tager udgangspunkt i et juridisk faktum. De studerende arbejder også i nogle fagmoduler projektorienteret med egne problemstillinger. Denne undervisningsform og tilrettelæggelse bidrager til at understøtte, at de studerende udvikler kompetencer til at identificere problemstillinger i krydsfeltet mellem PBA (professionsbachelor) faglighed og juridisk faglighed, til selvstændige analyser samt til at komme med begrundede løsningsforslag.

Dimittendundersøgelse

Vi modtog den første [dimittendundersøgelse i E20](#). Et af vores vigtigste pejlemærker for, om uddannelsens formål opfyldes, har bestået i at vurdere, om dimittenderne bliver opkvalificeret til at varetage andre stillinger end dem, de kunne have fået med deres PBA, dvs. om kandidatuddannelsen reelt giver dem flere brugbare kompetencer og stillingsmuligheder på arbejdsmarkedet. Jeg er glad for at læse, at undersøgelsen bekræfter dette både i den kvantitative og kvalitative del. I forhold til, om der er overensstemmelse mellem de opnåede kompetencer og tilsvarende efterspurgt på arbejdsmarkedet, svarer 87% af dimittenderne, at de er helt enige eller enige i, at der er overensstemmelse. 89% svarer helt enig eller enig i, at uddannelsen har rustet dem til deres nuværende job. 75% svarer enig eller helt enig i, at deres karriereforventninger er opfyldt.

I fritekstsvarene underbygges dette indtryk, men det, jeg især vil fremhæve ved de svar, er, at kombinationen af deres PBA og cand. soc.'en synes at give virkelig god mening på arbejdsmarkedet. Gennemgående udsagn om, at uddannelsen har rustet til arbejdslivet lyder f.eks.:

-Jeg har fået en uddannelse som kombinerer min socialfaglige baggrund med stærke juridiske kompetencer

-Det har den alene kombineret med min øvrige baggrund som erhvervsrådgiver. Uddannelsen har dog givet mig mulighed for at arbejde med kreditvurdering af langt større virksomheder og deraf problemstillinger særligt orienteret omkring finansieringsret.

-Kandidatuddannelsen har udviklet/ styrket eksisterende kompetencer fra min professionsbachelor og erfaring som socialrådgiver i kommune og region.

Selv om en af de store udfordringer på uddannelsen for såvel undervisere som studerende gennemgående har været at finde balancen mellem de studerendes opnåede PBA viden og de juridiske elementer, så tyder dimittendbesvarelsenerne på, at balancen synes at slå igennem i deres arbejde, hvor kombinationen af jura og PBA er et stærkt kort.

De tre vigtigste indgange til deres nuværende job nævner de i prioriteret rækkefølge som de opnåede kompetencer fra uddannelsen, at de har den uddannelse, der er en forudsætning for deres job, samt deres studiejob. Sidstnævnte har vi bemærket siden første årgang i 15/16, og vi fremhæver altid i begyndelsen af deres studietid, at de med fordel kan opsøge relevante studiejobs. Vi har faktisk ofte oplevet, at cand. soc. studerende har fået et studiejob, som var opslået specifikt til stud. jur.'er. Det viser, at arbejdsmarkedet godt kan se perspektiverne i den tværfaglige profil, cand. soc.'erne opnår.

Deres evaluering af uddannelsen viser, at de bedømmer det faglige niveau som virkelig godt, mens det pædagogiske niveau ligger temmelig lavt. 89% mener, at de samlet set lærte det, de havde brug for på uddannelsen, mens 83% er enige i, at kurserne byggede ovenpå og understøttede hinanden. 57% mener, at deres faglige adgangsgrundlag matchede uddannelsens forventninger, mens 38% mener, at den gjorde det i nogen grad. Jeg uddrager af det, at de studerende overordnet er meget tilfredse med uddannelsens opbygning og de kompetencer, den giver de studerende. Der hvor vi især kan gøre en bedre indsats, er at understøtte de studerendes vej ind i studiet for at udbedre, at de studerende ikke i så høj grad mener, at deres PBA adgangsgrundlag svarer til uddannelsens krav. Vi kan styrke studiestarten og give dem studietekniske og juridiske værktøjer til dette, se i øvrigt under emnet 'studiestart' nedenfor.

Dimittenderne er hovedsageligt ansat i/inden for embedsværket, advokatbranchen, og den finansielle sektor. Det synes at flugte med de forskellige PBA baggrunde på uddannelsen, og fordelingen på hhv. velfærds- og den merkantile linje. Fra [UddannelsesZoom](#) (data indsamlet af Uddannelses- og Forskningsministeriet og DS) opgøres det, at 42% af dimittenderne arbejder i den private sektor. Det opfylder således et af de oprindelige formål med uddannelsen, nemlig at uddanne kandidater, der kan indgå i små og mellemstore firmaer med en bredere kompetenceprofil end traditionelle jurister.

Optag og ansøgere

Siden 2015 har ansøgertallet ligget stabilt højt med ca. 180 ansøgere årligt til i alt 80 studiepladser; i 2019 var ansøgertallet 219 og med rekord i år på 249 ansøgere. Det er glædeligt, at uddannelsen er så populær selv efter 6 år. Det tyder på, at den har et godt ry på PBA uddannelsesstederne og på forskellige arbejdspladser. Ansøgere fra særligt

socialrådgiveruddannelsen har ofte flere års erfaring på arbejdsmarkedet for herefter at søge ind på cand. soc. uddannelsen. Derimod er ansøgere fra PBA i offentlig administration, International handel og marketing samt Finansbachelor ofte nyuddannede. Det giver en erfarings – og aldersmæssig bredde på uddannelsen, men også en vis niveauforskel angående fortrolighed med juridisk arbejde. Disse PBA uddannelser udgør samtidig rygraden i ansøgningerne.

De studerende fordeles på to linjer, velfærd og merkantil, afhængig af deres PBA baggrund. Der arbejdes løbende på at sikre den bedst mulige sammensætning af studerende i forhold til forskellige professionsfagligheder ved målrettede besøg på de uddannelsessteder, som vi gerne ser flere ansøgere fra. F.eks. forsøger jeg gennem oplæg om uddannelsen på relevante PBA uddannelser at opnå ansøgere til særligt den merkantile linje, som er lidt mindre søgt end velfærdslinjen og udgør 1/3 af de studerende pr. årgang. Oplæg på PBA i finans har øget ansøgetallet fra denne faggruppe betydeligt og givet en bedre balance på den merkantile linje. Ønsket om en bred sammensætning skal ses i lyset af, at uddannelsen er udviklet med henblik på at tiltrække en række forskellige PBA'ere; Vi har bl.a. optaget PBA i politivirksomhed, BA i statskundskab, BA i kønsstudier mv. Det er min overbevisning, at denne diversitet bidrager til gode diskussioner og perspektiver i undervisningen, og jeg er glad for, at vi hvert år får en række af disse ansøgninger med meget forskellige BA baggrunde.

Svar på spørgsmål fra Ekspertpanelets forperson Christina D. Tvarnø d. 12. juli 2021:

Uddybning om ansøgernes optagelsesgrundlag, samt hvordan optagelsesprocessen fungerer. Hvilke bacheloruddannelser har de studerende, der er blevet optagelse på cand. soc. jura-uddannelsen?

Det har desværre ikke været muligt at finde data fra optaget i 2015.

Uddannelsesmæssig baggrund for optag på cand. soc. i jura, KU.						
PBA uddannelse	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Socialrådgiver	33	32	32	35	33	42
International handel og markedsføring*	20	18	16	13	18	17
Offentlig administration	16	15	17	17	20	11
Politivirksomhed	4	3	3	3	-	-
Finans	9	10	9	12	4	7
Beredskab, katastrofe og risiko management	2	-	1	-	1	-
Andet**	1	1	2	-	4	1
Total	85	79	80	80	80	78
<i>Antal ansøgere</i>	<i>172</i>	<i>193</i>	<i>180</i>	<i>213</i>	<i>195</i>	<i>248</i>

*) For international handel og markedsføring kræves at de fremviser både deres ap graduate og deres PBA - det er en todelt uddannelse.

**) 'Andet' kan dække over universitetsbacheloruddannelser, udenlandske bachelorer m.m.

Krav om/mulighed for supplering fra professionsbachelor til cand. soc. i jura

Alle ansøgere, der opfylder de formelle optagelseskraV (krav til dokumentation, sprogkrav samt minimum 15 ECTS jura på deres PBA), bliver vurderet individuelt. Ansøgerne gives ikke mulighed for at supplere deres PBA for at opnå de 15 ECTS jurarelevant undervisning.

Hvordan I arbejder med dette forbehold i forhold til optag: 'Fakultetet vil prioritere faglig og erfaringsmæssig bredde i sammensætningen af studerende på en årgang'.

Ansøgerne vurderes ud fra kriterierne karaktergennemsnit, relevante kompetencer og akademisk relevans (se det vedhæftede vurderingsskema for uddybning af kriterierne). I år, optag 2021, var det lidt over 200 der blev vurderet.

De tidligere år har også motivation haft en stor vægt som kriterie, men da det fra 2021 er forbudt at tillægge motivation betydning ved optag, benyttes nu i stedet akademisk relevans. Det er dog fortsat en del af ansøgernes CV, at de skal kunne redegøre for, hvad de vil med cand. soc. uddannelsen. Ansøgerne får point mellem 1-5, der samlet giver en score, hvor højeste score tilbydes pladser på uddannelsen.

I optagelsen vægtes en faglig bredde indenfor hver af de to linjer. Pladserne fordeles først med ca. 50 pladser på den velfærdsretlige linje (optager ansøgere med BA som Socialrådgivere, offentlig administration, beredskab og politi) og 30 pladser på den Merkantile linje (optager ansøgere med BA i international handel og markedsføring og finans). Det skyldes, at der er langt flere ansøgere til den velfærdsretlige linje.

Derefter foretages en fordeling indenfor hver linje ud fra uddannelsesmæssig baggrund for at sikre den faglige bredde. Da der er mange ansøgere fra PBA Socialrådgiver, kunne pladserne gå til denne uddannelse alene, da de ofte har langt mere erhvervs erfaring (som selvfølgelig er et plus) end tilsvarende en PBA i offentlig administration. Der lægges dog vægt på at få erfaring til uddannelsen fra ansøgere med andre uddannelsesmæssige baggrunde også. Politi PBA, BA i statskundskab m.m.

Det gøres således, at af alle socialrådgiveransøgere får ca. den bedste 1/3 tilbudt plads. Og så fremdeles for ansøgere med andre uddannelser på begge linjer. Dermed er man som ansøger i udgangspunkt kun i konkurrence med dem fra samme BA baggrund. F. eks var der 103 socialrådgivere der blev vurderet og 33 der fik tilbudt optag i år.

For ikke at stå med tomme pladser på uddannelsen, da der ofte er enkelte ansøgere, der takker nej tak eller springer fra deres plads, så tilbyder vi ventelistepladser. Disse fordeles ligeledes indenfor ansøgernes uddannelsesbaggrund (hvis en socialrådgiver hopper fra, så tilbydes pladsen til den øverste på socialrådgiver-ventelisten og så fremdeles).

Studiestart

Som bekræftet tidligere er studiestarten gennemgående positivt evalueret, særligt E20, og dette til trods for en studiestart præget af corona-restriktioner. Ligesom BA studerende på jura bliver cand. soc. studerende introduceret til de forskningscentre, der er mest relevante for dem (pt. CIS, Center for interdisciplinære retlige studier; WELMA, Center for retlige studier i velfærd og marked; og CME, Center for Markeds- og Erhvervsret). I 2020 forsøgte vi at udvide de faglige komponenter af studiestartsfasen for at give dem en bevidsthed om juridisk metode fra begyndelsen af deres uddannelse og ud fra en erkendelse af, at de to obligatoriske fag Arbejdsret

og Selskabsformerne ikke kan løfte den metodiske opgave alene og inden for rammerne af deres forløb. Introduktionsforløbet, som strækker sig over 2 x 4 timer på tre uger, klæder de studerende på til undervisningen på uddannelsens første semester og tjener samtidig som en introduktion til det store fag i juridisk metode, som ligger på uddannelsens andet semester. Samtidig støtter de obligatoriske fag op om temaet ved at tilrettelægge undervisningen med fokus på metode. F.eks. i videnskabsteori, hvor første case handler om retsdogmatik; og i de to dogmatiske fag, som introducerer mere fokuseret til metode inden for hvert deres fagområde. Dette samarbejde er blevet understøttet af et online fællesmøde med relevante fagansvarlige, hvor indsatsen blev koordineret mellem fagene. Ved dialogmødet med studerende i december 2020 gav de studerende udtryk for tilfredshed med denne faglige introduktion.

Vi har efter de første studieoptag erkendt, at PBA studerende har behov for indføring i, hvad der kræves af dem på universitetet, da de kommer fra langt mere praksisorienterede undervisningsmiljøer. Vi udvikler pt. nyt digitalt materiale med fokus på studieteknik til nye studerende i E21, særligt skriftlig og mundtlig formidling i en juridisk kontekst.

Frafald 1. år/normeret tid plus et år

I 2016/2017 var der ikke opmærksomhed på at få fyldt tomme pladser ud, når optagne studerende meldte fra op til studiestart. Det medførte i 2017 et førsteårs frafaldstal på 16,2%, som reelt dækkede over et frafald, der var sket inden studiestart. Det underbygges endvidere af, at jeg som underviser på netop uddannelsens 1. år er i tæt kontakt med de studerende, og jeg oplever slet ikke et stort frafald, heller ikke til eksamen. De studerende på både 1. og 2. år har også ofte bemærket til mig under diverse møder mv., at de oplever det som positivt, at deres medstuderende *ikke* falder fra. De kan således regne med at gennemføre studiet med dem, de begyndte med. Vi har siden 2017 sørget for at optage flere studerende, end pladserne tilsiger, og administrationen fylder nu løbende pladser op fra ventelisten i perioden op til start, så vi undgår en lignende situation. Det har givet resultater med det samme, idet 1. års frafaldet i 2018 og 2019 har ligget på hhv. **5% og 4,2%**.

Jeg vil forklare uddannelsesfrafaldet opgjort i gennemførelse på normeret tid + 1 år ud fra samme historik: det er det mangelfulde optag fra 2017, der spøger, så frafaldet kommer op på svimlende og uforståelige 25% i 2020. Det passer også præcis med 2 års normeret studietid plus et år fra 2017 = 2020. UddannelsesZoom viser et frafaldstal på 10%, som virker langt mere realistisk. Jeg tror ikke, vi kan nå ned på samme lave frafald som f.eks. cand.jur. delen, for cand. soc. er ikke en naturlig fortsættelse af et bachelorforløb – det er noget helt nyt. I virkeligheden burde man nok sammenligne det med frafaldet på BA jur. Desuden er studerende på cand. soc. noget ældre, de har ofte stiftet familie og er for manges vedkommende i fuldtidsbeskæftigelse. De kan have mange grunde til ikke at færdiggøre uddannelsen, og som ikke altid skyldes uddannelsen selv.

Studieprogression og gennemførelstid

Studieprogressionen er støt stigende med en øget ECTS produktion og ligger med 47,2 ECTS i 2020 tættest på målsætningen om 50 ECTS årligt. Tallet er lidt højere end sammenlagt på KU, men lidt lavere end cand.jur. med 48,3.

Udvikling i gennemførelse på normeret tid er faldet for så at stige igen, en generel tendens på det juridiske fakultet såvel som på KU. Cand. soc. uddannelsen ligger højere i gennemførelsesprocent i 2020 (54,4%) end jura og KU, hvilket naturligvis er positivt.

DVIP/VIP ratio

VIP/DVIP ratioen er næsten opfyldt for 2020, men svinger lidt år for år afhængigt af, om der er VIP til rådighed. Jeg forudser dog en stigning i VIP delen for undervisning, da vi lige har ansat studielektorer, som vil undervise i flere 1. års fag fra E21 (videnskabsteori samt kommunikation og retorik).

VIP/DVIP ratio på større skriftlige opgaver ligger i 2020 på 73,4 %. I 2019 levede det dog fint op til standarden om, at mindst 80 % af kandidatspecialer skal vejledes af VIP. Jeg forudser, at dette tal kan komme til at svinge meget, alt efter de studerendes valg af specialeemner, f.eks. hvis mange vælger at skrive inden for Arbejdsret, som i forvejen er et presset fag ift. VIP vejledning.

1. års obligatoriske fag: udvikling, evaluering og niveau

Første studieårs fag er obligatoriske og sammensat med det formål at give de studerende juridiske kompetencer samtidig med, at deres tværfaglige profil understøttes. Derfor består året af dogmatisk, almen og tværfaglig undervisning. 1. semester består af fagene Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv; Retssystemer og deres virke; samt enten Arbejdsret eller Selskabsformerne afhængig af den studerendes merkantile eller velfærdsretlige baggrund. De to førstnævnte fag har en introducerende rolle til jura med blik for metoder, teorier, professioner og institutioner. Sideløbende hermed stifter de studerende kendskab til et dogmatisk fag. På 2. semester har de studerende fagene Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst samt Juridisk fortolkning, analyse og vurdering. Det vil sige, at begge semestre indeholder rent juridiske samt mere tværfagligt orienterede fag, som skal hjælpe de studerede med at oversætte mellem deres PBA viden og jura, og give dem mulighed for at reflektere over jura som videnskab i sammenhæng med deres PBA forudsætninger. Det er en vigtig, men også vanskelig øvelse.

De fagansvarlige på uddannelsen har forskellige faglige baggrunde overvejende fra jura, men også lingvistik, antropologi, historie, og idehistorie. Vi har siden E15 holdt seminarer for alle fagsvarlige på 1. år for at styrke sammenhængen mellem fagene, og for at udveksle erfaringer om undervisningen af den nye gruppe PBA studerende på jura. Desuden har møderne fokuseret på, hvad vi gerne vil opnå med uddannelsens 'tværfaglige' profil, og hvordan tværfaglighed skal forstås i en cand. soc. kontekst. Det sidste emne er også blevet belyst gennem oplæg fra en ekstern ekspert på et seminar.

Jeg er som uddannelsesleder i regelmæssig kontakt med de studerende på årgangene gennem halvårlige dialogmøder, egen undervisning på faget Videnskabsteori, optagelsesudvalg for nye cand. soc., hvor to studerende deltager årligt, specialeseminarer, Åbent Hus med oplæg fra de studerende samt oplæg fra dimittender mm. Den løbende kontakt har muliggjort en tilretning af uddannelsen helt fra dens begyndelse gennem den formelle som uformelle tilbagemelding, de studerende har givet. De fleste revisioner af uddannelsens indhold er sket via denne

studererinddragelse på studiet, og de studerende udtrykker gennemgående stor tilfredshed med denne inddragelse, idet de selv føler, de har indflydelse på deres uddannelse.

Udviklingen fra E15 har særligt kunnet ses på 1. semester, hvor de studerende efterhånden er blevet endog meget tilfredse med forløbet i forhold til sammenhængen mellem fagene på semesteret. Det er særligt kommet til udtryk ved de halvårige dialogmøder med de studerende, som positivt har fremhævet sammenhængen mellem fagene Videnskabsteori, Retssystemer og deres virke, samt Arbejdsret. Vi har derfor stadig en udfordring i forhold til at få koblet Selskabsformerne på de to almene fag, men jeg forudser en bedre binding mellem Selskabsformerne og Retssystemer og deres virke i kraft af, at den ny DVIP på sidstnævnte fag, Karen Dyekjær, med sin konkurrenceretlige/privatretlige profil kan koble den merkantile del bedre til faget.

Vi har fået tilrettet arbejdsbyrden på særligt fagene Videnskabsteori samt Retssystemer og deres virke, så læringskurven bliver mindre stejl. Samtidig er der blevet indlagt (og finansieret) individuel feedback på en af case-besvarelsener i Videnskabsteori, samt peer feedback og generel feedback på de resterende, samt individuel feedback på en skriftlig opgave i Selskabsformerne. Selskabsformerne har desuden udarbejdet en 'ordliste', som skal guide de nye studerende både skriftligt og mundtligt.

På 2. semester er de studerende gennemgående tilfredse med fagene Kommunikation og retorik og Juridisk fortolkning. De har allerede haft en del kommunikationsteori, så dette fag har efterhånden tilrettet undervisningen og skærpet dens juridiske elementer. Den stående diskussion mellem de studerende og fagansvarlige og undertegnede er, om faget Juridisk fortolkning burde ligge på 1. semester. De studerende savner dets generelle redskaber til at kunne forstå de dogmatiske fag; omvendt har vores argument været, at faget Juridisk fortolkning kræver, at man har haft 'fingrene' i et dogmatisk fag for at kunne relatere det til de mere generelle principper og eksempler i 2. semester faget. Disse overvejelser, sammen med et ønske fra min side om at kunne indføre endnu et dogmatisk fag i 1. års forløbet (muligvis på 2. semester; f.eks. persondataret), vil blive taget op med evalueringsudvalget.

Eksamensformerne er bredt repræsenteret ved mundtlig eksamen med og uden forberedelse, synopsis-eksamen, porteføljeeksamen, og skriftlig eksamen. Karakterniveauet på 1. år har været stabilt hen over årene, i 2020/2021 fordelt som følgende:

Arbejdsret: 7,4

Selskabsformerne: 6,2

Videnskabsteori: 7,5

Retssystemer: 8,1 Juridisk fortolkning: 6,95

Kommunikation og retorik: 8,5

Valgfag 3. semester

De studerende vælger kursusfag fra cand.jur. delen og modtager undervisning sammen med cand.jur. studerende. Ved uddannelsens start var valgfagene udvalgt efter de to linjer på cand. soc. uddannelsen (merkantil/velfærd), men vi har revideret den model, da de studerende ønskede fag på tværs af disse opdelinger. De vil gerne tone deres uddannelse og har derfor ofte meget specialiserede ønsker. Nu sørger vi blot for at udelukke fag, som slet ikke har relevans for cand.

soc., f.eks. hvis de retter sig mod en fremtid som dommer, anklager mv. Vi har ikke mulighed for at indhente karaktersnit for særskilt cand. soc. på valgfagene, men fra egen kommunikation med studerende på cand. soc. uddannelsen har jeg indtryk af, at de klarer sig godt, om end der kan være en fordel for de cand. soc. studerende, der allerede har arbejds erfaring med juridiske aspekter (typisk socialrådgivere).

Specialeforløb og karakterniveau

Som kommenteret ovenfor viste de studerendes evaluering af sidste specialeforløb større tilfredshed med forløbet end de foregående år, herunder særligt den individuelle vejledning samt klyngevejledningen i de relevante forskningscentre.

I løbet af de 6 år er målbeskrivelsen for specialet løbende tilpasset for at tydeliggøre for både studerende og vejledere, hvilke krav der stilles til inddragelse af egen professionsfaglighed og juridiske kompetencer. Det har været afgørende for ansvarlig, Henrik Stevnsborg, og undertegnede at fastholde vigtigheden af professionsfagligheden i specialet, da de studerende ellers kun vil blive vurderet på de juridiske aspekter, hvorved de uvægerligt kommer til kort i forhold cand.jur. studerende med en BA i jura. Ved sidste, omfattende redigering af målbeskrivelsen blev en række VIP, der havde vejledt cand. soc. specialestuderende, inddraget i processen. Det synes at have skabt mere klarhed om balancen mellem faglighederne, men der er ingen tvivl om, at målet om integrationen af profession og jura stadig i et vist omfang er en udfordring.

Karakterniveauet har ligget meget stabilt omkring 8, i 2020 helt oppe på 8,6. Niveauet tyder på, at både studerende og vejledere alligevel gennemgående formår at 'løse' opgaven om faglig integration ganske tilfredsstillende. Endvidere afleverede 93% af de studerende i 2020 deres speciale inden for 6 måneder efter kontrakt, hvilket er meget tilfredsstillende.

Som noget nyt er der i 2020 lavet særskilt specialeseminar til cand. soc. studerende, som ellers har ligget under cand.jur. ud fra forståelsen af, at retningslinjer og proces i store træk er de samme. Vi har længe gerne villet ændre dette, og jeg fornemmer, at de studerende i 2020 var tilfredse med deres ' eget ' seminar, hvor en række fagansvarlige fra uddannelsens obligatoriske fag deltog, særligt med fokus på juridisk metode, tværfaglighed, og kommunikation.

Trivsel

Studiemiljøundersøgelsen E2019 differentierer kun i et vist omfang mellem cand. soc. og andre jurastuderende. Opdelingen viser dog gennemgående, at cand. soc. studerende ligger på niveau med andre jurastuderende i tilfredshed med studiemiljø både fysisk og psykisk. På en skala fra 1 til 5 (højest) vurderer cand. soc. studerende, at ' jeg har det godt på min uddannelse ' med 4,1. Tilsvarende vurderes de fysiske rammer at være ' gode ' med scoren 4,3. På [UddannelsesZoom](#) opgøres specifikt cand. soc. studerendes vurdering af det sociale og faglige miljø på samme skala fra 1 til 5. Mens både det sociale og faglige miljø vurderes at ligge meget positivt over 4, har studerende alligevel samtidig oplevet stress og ensomhed. Det er egentlig interessant, at de studerende både mener, de ' har det godt ' på uddannelsen, og samtidig oplever ensomhed. Udslagene på ensomhed og stress er genkendelige for fakultetets generelle resultater på tværs af

uddannelser, og i lighed med fakultetets opmærksomhed på trivsel for jurastuderende bør vi fokusere på dette også på cand. soc. uddannelsen.

Et særligt opmærksomhedspunkt er Covid-19 situationen og dens indflydelse på studerendes trivsel. KU's evaluering af første semester på cand. soc. E2020 viser, at de studerende har følt sig begrænset af corona, men heldigvis også, at de er faldet til efter omstændighederne. 82% af respondenterne svarer således, at de er faldet til på studiet i høj eller nogen grad. De kender også strukturen på deres uddannelse (97% svarer ja), til studieteknik (80% svarer ja) og til karriere og jobmuligheder (88% svarer ja til dette). For at rette op på det manglende sociale fællesskab grundet pandemien vil det være en god ide at knytte et socialt arrangement til specialeseminaret i E21, som er det eneste, alle cand. soc. studerende samles til på 3. semester, da de ellers har valgfag.

Arbejdsmarked/beskæftigelse

Dataoversigten i UE viser, at ledigheden er opgjort til 4,8% i 2017 og 5,8% i 2018. Ser man på UddannelsesZoom, ligger ledigheden stabilt på 4%, og der er da også 4% af dimittenderne, som rapporterer sig som jobsøgende i dimittendundersøgelsen E2020 (side 2). Uanset hvilke tal, der mest præcist beskriver ledigheden, så ser jeg tallene som stabile og fuldt acceptable, selv om de i 2018 går lidt over en fastsat værdi på 5%.

Jeg har redegjort for de arbejdsmuligheder, som dimittender rapporterer at have med en cand. soc. uddannelse, under afsnittet om dimittendundersøgelsen. Her vil jeg blot nævne, at kandidaterne ser ud til at opnå stillinger, som matcher deres uddannelsesmæssige niveau som kandidater, og at de derfor har opnået den tilsigtede opgradering af deres PBA. Fra mine egne kontakter blandt dimittender hører jeg også, at de har fået relevante jobs, f.eks. i private virksomheder såsom Deloitte og PwC, i forsikringsselskaber, hos ejendomsmæglere, i A-kasser, fagforeninger, Ankestyrelsen, som borgerrådgivere, og med juridiske specialfunktioner inden for socialrådgiverområdet.

I november 2017 blev der afholdt møde med fakultetets **aftagerpanel**, hvor jeg og en anden uddannelsesleder gav en orientering om *nye jurister på arbejdsmarkedet* gennem fakultetets to mindre uddannelser, den internationale kandidatuddannelse i jura (LLM) og den (dengang) nye samfundsvidenskabelige kandidatuddannelse cand. soc. i jura. Det afstedkom en god diskussion med aftagerne om, inden for hvilke dele af arbejdsmarkedet, de nye kandidater ville være relevante.

Aftagere fra såvel det offentlige som det private arbejdsmarked har bidraget med oplæg til cand.soc. studerende om deres fremtidige arbejdsroller – og muligheder.

Der er oprettet en hjemmeside målrettet bl.a. aftagere, der hurtigt kan få overblik over kandidaternes kompetencer og nuværende stillinger. Flere fagblade har trykt artikler om uddannelsen. Disse initiativer forsøger alle at bygge bro mellem uddannelsen og arbejdsmarkedet.

Alumner holder oplæg enten som del af velkomstdagen for cand.soc. studerende, eller via oplæg på Åbent Hus arrangementer.

Status for opfølgingsplaner

Status for opfølgingsplaner for den seneste uddannelsesevaluering etc.

Dette er den første uddannelsesevaluering på cand. soc. jur. Uddannelsen startede i september 2015.

Der pågår stadig et stykke arbejde med at formidle om uddannelsen i visse juridiske miljøer, f.eks. anerkender Civilstyrelsen ikke uddannelsen som 'juridisk' i egentlig forstand, hvilket begrænser ellers oplagte stillinger til disse dimittender. Jeg har en dialog med prodekan for uddannelse om, hvordan vi sammen kan arbejde med dette.

Visioner og fremtidsperspektiver

Visioner og fremtidsperspektiver for uddannelsen, herunder opfølgingsplan, jf. bilag 3

Uddannelsen virker overordnet til at være særdeles velfungerende både målt på de studerendes tilfredshed og resultaterne, særligt i relation til dimittendernes beskæftigelse samt generelle vurdering af uddannelsen. Jeg bemærker særligt, at de studerende finder uddannelsen sammenhængende og fagligt relevant. Det ruster dem til arbejdsmarkedet, hvor de synes at udfylde en ny rolle i feltet mellem egen PBA og juridiske kompetencer. Alligevel mener jeg, at vi fra uddannelsens side kan gøre det endnu bedre ved at tilføje flere juridiske kompetencer til de studerende. Jeg har gennem samtaler med dem fået det klare indtryk, at de ville have gavn af endnu et dogmatisk fag, som eventuelt kunne ligge på 2. semester. Hvor meget vi end understreger betydningen af deres PBA faglighed og uddannelsens tværfaglige dimensioner, er det væsentligste, vi kan give dem på fakultetet, solide juridiske kompetencer. Det er også i den ånd, jeg gerne vil diskutere 1. års opbygning med evalueringspanelet.

Desuden vil det være afgørende at få en bedre balance mellem de to linjer (merkantil/velfærd), da uddannelsens ideal om synergier mellem disse linjer gennem fælles holdsætning i en række fag ikke synes at have båret frugt. Revisionen af 1. års fag vil derfor kunne kobles til en mere opdelt uddannelse, der tager bedre højde for de studerendes forskellige baggrunde, og som kan styrke hver linjes faglighed. Den merkantile linje vil kunne styrkes gennem oprettelse af fag med en række faglige perspektiver såsom compliance, CSR og bæredygtighed, som vil gøre dimittenderne attraktive for et fremtidigt arbejdsmarked.

Vi vil fortsat fokusere på at forfine elementerne i en studiestart, der kan give de studerende en god indføring i juridisk metode, ligesom vi udarbejder både videoer og skriftligt materiale i studieteknik og skriftlighed/mundtlighed.

Digitalisering og bæredygtighed er en prioritet både for fakultetet og for aftagere og arbejdsmarked. Jeg mener, det er vigtigt at adressere på flere måder i uddannelsesforløbet. Dels vil valgfagene på 3. semester naturligt kunne tilføje viden og kompetencer i forhold til disse aktuelle områder; dels kan vi på 1. år blive endnu bedre til at indarbejde cases, emner og eksempler, der understøtter den rolle, som digitalisering og bæredygtighed fornuftigvis bør have for uddannelsen og de fremtidige kandidater. Jeg planlægger at afholde et seminar med 1. års fagansvarlige om dette.

Endelig vil jeg gerne fokusere på trivsel under hele uddannelsen, og det virker oplagt at samarbejde med ansvarlige for cand.jur. uddannelsen herom, da det jo er en del af fakultetets målsætning.

Eksterne eksperter

Inddragelse af eksterne eksperter

Uddannelsen har inddraget nedenstående eksterne eksperter. Eksperterne har modtaget udkast til uddannelsesevalueringen samt øvrigt relevant materiale som forberedelse til møde afholdt med uddannelsen d. 17. august 2021. Uddannelsesevalueringen er efterfølgende gennemarbejdet på baggrund af mødets resultater, og der er på det grundlag udarbejdet en opfølgingsplan for de næste seks år, der bl.a. adresserer udfordringer og potentialer og anbefalingerne fra de eksterne eksperter. Opfølgingsplanen (bilag 3) samt anbefalinger fra eksterne eksperter (bilag 6) er vedlagt som bilag til uddannelsesevalueringen.

Det samlede ekspertpanel bestod af:

- Forperson for ekspertudvalget: *Uddannelsesfaglig ekspert indenfor det merkantile fagområde*, professor **Christina D. Tvarnø**, CBS LAW.
- *Kernefaglig ekspert*, professor **Ole Hammerslev**, Juridisk Institut, SDU.
- *Uddannelsesfaglig ekspert*, Professor **Cathrine Hasse**, Program for Future Technology, Culture and Learning, DPU.
- *Aftagerrepræsentant*, jurist **Svend Askær**, Formand for interesseorganisationen Lederne.
- *Studerterrepræsentant*, stud. merc. jur. **Michalla Rosendal**, CBS, Copenhagen Business School.

Overordnede anbefalinger, der uddybes i Bilag 2:

Eksperterne vurderer generelt, at cand. soc. i jura er en rigtig god tværfaglig kandidatuddannelse, der uddanner dygtige kandidater. Eksperterne gav uddannelsesledelsen stor ros for at skabe en relevant tværfaglig videreuddannelse til professionsbachelorere indenfor både det velfærdsmæssige og det merkantile fagområde. Områder hvor bachelorerne ellers kan havne i en uddannelsesmæssig blindgyde. Det skaber både gode muligheder for den enkelte studerende og for fremtidige arbejdsgivere.

Det er indholdsmæssig en interessant sammensat uddannelse. Uddannelsen giver gode muligheder for at skabe ny tværfaglighed. Det case-arbejde, der er indlagt i uddannelsen fungerer rigtig godt og specialeskrivningen ser ud til at fungere godt.

Uddannelsesleder fik ros for en meget velskrevet evalueringsrapport.

De konkrete anbefalinger fra de eksterne eksperter fordeler sig på syv emner:

- Styrk de studerendes inddragelse på uddannelsen
- Styrk aftageres inddragelse på uddannelsen

- Genovervej antallet af linjer og optagelsesgrundlag på uddannelsen
- S sammensætningen af fag – drop 15 ECTS og styrk de dogmatiske jurafag
- Skab større fleksibilitet i valgfag på uddannelsen
- Styrk VIP-dækningen på dogmatiske fag
- Overvej to-specialevejledersystem

Bilag 1, 2, 3 og 4 på de kommende sider.

Bilag 1. *Opfølgingsplan*

Bilag 2. *Anbefalinger fra de eksterne eksperter*

Bilag 2. *Forskningsmatricen*

Bilag 4. *Kompetencematricen er i særkilt bilag (excel).*

Bilag 1: Opfølgingsplan

Cand. soc. i jura

År	Problemstilling og mål	Handlinger	Resultater	Tidsplan	Ansvar
Angiv indsatsperioden	Hvad er problemet? Hvad er målet?	Hvad skal sættes i gang, for at nå målet eller for at analysere problemstillingen? Forventet ressourceforbrug	Hvad indikerer, at målet er opnået?	Hvornår skal målet være opnået? Er der eventuelle milepæle?	Hvem har ansvaret for at gennemføre indsatserne?
2021	Studiestarten bør i endnu højere grad tage højde for, at de studerende er nye på uddannelsen og ikke blot fortsætter fra en jura BA. De har brug for mere information og indførelse i, hvad det vil sige at læse på universitetet.	Vi er ved at udarbejde en velkomstvideo og en video om de faglige forventninger, som vi og de studerende kan have til hinanden. Sideløbende er vi ved at udarbejde og samle materiale om studieteknik, mundtlig og skriftlig fremstilling, juridisk metode mm.	Dels når materialet er i hus, dels når vi ser de studerendes evaluering af studiestart E2021, dels efter dialog med underviserne om, hvorvidt de har mærket, om de studerende virker mere forberedt til studiet end tidligere.	2021/2022	Uddannelses leder; pædagogisk/ didaktisk team

År Angiv indsatsperioden	Problemstilling og mål Hvad er problemet? Hvad er målet?	Handlinger Hvad skal sættes i gang, for at nå målet eller for at analysere problemstillingen? Forventet ressourceforbrug	Resultater Hvad indikerer, at målet er opnået?	Tidsplan Hvornår skal målet være opnået? Er der eventuelle milepæle?	Ansvar Hvem har ansvaret for at gennemføre indsatserne?
2021-2022	Holdsatning af cand.soc. studerende med merkantil baggrund på separat hold, samt øgning af optaget på velfærdslinjen, så der kan oprettes to hold for disse studerende, dvs. tre hold i alt.	<p>Øget optag på begge linjer, som kan kræve yderligere markedsføring af uddannelsen.</p> <p>Revision af det faglige indhold på begge linjer, særligt den merkantile linje.</p> <p>F.eks. flytning af juridisk metode til 1. semester, beskæring af et eller flere obligatoriske fag fra 15 til 7,5 ECTS for at frigive plads til flere juridiske fag særligt på 2. semester. Den merkantile linje indarbejder en række juridiske perspektiver om compliance, CSR og bæredygtighed.</p> <p>En overvejelse om, hvorvidt uddannelsen kan bruge 10 ECTS moduler på 1. år, da der kun er obligatoriske fag pt. på begge semestre.</p> <p>Ressourcer: de fagansvarlige på uddannelsen samt en arbejdsgruppe</p>	<p>Oprettelse af tre hold pr. årgang.</p> <p>En ny fagsammensætning samt</p> <p>Godkendelse af ny studieordning.</p>	2022/2023	Uddannelsesleder med støtte fra prodekan, studienævn og ledelsessekretariat, samt arbejdsgruppe

År Angiv indsatsperioden	Problemstilling og mål Hvad er problemet? Hvad er målet?	Handlinger Hvad skal sættes i gang, for at nå målet eller for at analysere problemstillingen? Forventet ressourceforbrug	Resultater Hvad indikerer, at målet er opnået?	Tidsplan Hvornår skal målet være opnået? Er der eventuelle milepæle?	Ansvar Hvem har ansvaret for at gennemføre indsatserne?
2021-2022	Oprettelse af cand.soc. studenterforening Cand.soc. studerendes repræsentation i studienævn	<p>Målet med en studenterforening er en styrkelse af cand.soc. studerendes tilknytning til studiet, samt faglige og sociale trivsel.</p> <p>Overvejelse om inddragelse af studerende i studienævnet.</p> <p>Det vurderes i øvrigt, at cand.soc. studerendes store tilfredshed med uddannelsen tyder på, at de faktisk føler sig inddraget og tilpas på uddannelsen. Derfor synes inddragelse gennem årgangsmøder hvert semester at være tilstrækkelige pt., da de studerende først udveksler indbyrdes og dernæst præsenterer uddannelsesleder og fagansvarlige for deres synspunkter og input. Et 'Quality board' som foreslået af ekspertpanelet synes derfor overflødig.</p>	Oprettelse af studenterforening Inddragelse i studienævnarbejde	2022	

År Angiv indsatsperioden	Problemstilling og mål Hvad er problemet? Hvad er målet?	Handlinger Hvad skal sættes i gang, for at nå målet eller for at analysere problemstillingen? Forventet ressourceforbrug	Resultater Hvad indikerer, at målet er opnået?	Tidsplan Hvornår skal målet være opnået? Er der eventuelle milepæle?	Ansvar Hvem har ansvaret for at gennemføre indsatserne?
2021-2022	Overvejelse af to-vejledersystem	Der kan være en økonomisk udfordring, som der skal tages stilling til. Det skal overvejes, hvilke institutioner der kan byde ind med kvalificerede medvejledere. Modellen vil til gengæld kunne støtte de studerende (og de juridiske vejledere) i inddragelse af egen professionsfaglighed i specialet.			

Bilag 2: Anbefalinger fra de eksterne eksperter:

ANBEFALINGER FRA MØDE MED EKSTERNE EKSPERTER

Forum	Møde med eksterne eksperter, uddannelsesevaluering af cand. soc. i jura.
Møde afholdt	17. august 2021 kl. 13.00 – 16.00
Sted	Søndre Campus. Opgang 6B, 2. sal, mødeboksen Justitia.

ANBEFALINGER FRA MØDE MED EKSTERNE EKSPERTER

Opsamling

Gitte Kornum

Til stede

Eksterne eksperter: Forperson for ekspertudvalget: *Uddannelsesfaglig ekspert inden for det merkantile fagområde*, professor **Christina D. Tvarnø**, CBS LAW. *Kernefaglig ekspert*, professor **Ole Hammerslev**, Juridisk Institut, SDU. *Uddannelsesfaglig ekspert*, Professor **Cathrine Hasse**, Program for Future Technology, Culture and Learning, DPU. *Aftagerrepræsentant*, jurist **Svend Askær**, Formand for interesseorganisationen Lederne. *Studerterrepræsentant*, stud. merc. jur. **Michalla Rosendal**, CBS, Copenhagen Business School.

Uddannelsen og fakultetet: Prodekan, professor **Kristian Cedervall Lauts**. Uddannelsesleder, lektor **Louise Victoria Johansen**. Underviser i faget *kommunikation og retorik i en juridisk tværfaglig kontekst*. lektor **Anne Lise Kjær**. *Specialekoordinator*, professor **Henrik Stevnsborg**. *Stud. soc. jur.* **Kasper Nøregård Jørgensen**. *Stud. soc. jur.* **Katharina Vid**.

Formål med mødet

Mødet er et led i den seksårige uddannelsesevaluering af uddannelsen cand. soc. i jura. De eksterne eksperter skal hjælpe med at kvalitetssikre og udvikle uddannelsens opbygning, mål, indhold, tilrettelæggelse og forskningsbaseret og identificere forandringspotentialer i dialog med repræsentanter for uddannelsen.

Cand. soc. i jura er en uddannelse, som fakultetet meget gerne vil lægge kræfter i at udvikle.

Fokuspunkter

Ekspertene vurderer generelt, at cand. soc. i jura er en rigtig god tværfaglig kandidatuddannelse, der uddanner dygtige kandidater. Ekspertene gav uddannelsesledelsen stor ros for at skabe en relevant tværfaglig videreuddannelse til professionsbachelor indenfor både det velfærdsmæssige og det

merkantile fagområde. Områder hvor bachelorerne ellers kan havne i en uddannelsesmæssig blindgyde. Det skaber både gode muligheder for den enkelte studerende og for fremtidige arbejdsgivere.

Det er indholdsmæssig en interessant sammensat uddannelse. Uddannelsen giver gode muligheder for at skabe ny tværfaglighed. Det case-arbejde, der er indlagt i uddannelsen fungerer rigtig godt og specialeskrivningen ser ud til at fungere godt.

Uddannelsesleder fik ros for en meget velskrevet evalueringsrapport.

De konkrete anbefalinger fra de eksterne eksperter deler sig i nedenstående emner:

Styrk de studerendes inddragelse på uddannelsen

Der er mange studenterforeninger på fakultetet men ingen, der er målrettet cand. soc. direkte. Cand. soc. studerende har heller ikke været valgt ind i studienævnet, som de deler med de andre kandidatuddannelser på fakultetet. Den forholdsvis lille studentermasse (ca. 178) sikrer dog god dialog med fag og studieledelse gennem årgangsmøder, undervisning samt evalueringsprocedurer, hvor eventuelle problemer behandles.

De eksterne eksperter anbefaler:

- Lad de studerende selv skabe og styrke deres identitet som tværfaglige studerende sammen. Det vil være selvforstærkende også for de kommende studerende. Gerne også i fora uden deltagelse fra VIP og ledelsen. Eventuelt ved at:
- Opfordr cand. soc. studerende til at skabe deres eget studentermiljø/studenterforening og understøt processen.
- Overvej at lave et quality board, hvor repræsentanter for de studerende kan mødes alene og derefter komme med input til udvikling af uddannelsen til studienævn og uddannelsesledelse.
- Opfordr de cand. soc. studerende til at deltage i studienævnsarbejdet, da de er en stor ressource. Overvej et selvstændigt studienævn for uddannelsen.
- Lad også de studerende gå i dialog med aftagere og alumner.

Styrk aftageres inddragelse på uddannelsen

Cand. soc. hører under aftagerpanelet for BA jur. og cand. jur. Uddannelsen har ikke benyttet aktiv markedsføring så meget.

De eksterne eksperter anbefaler:

- At inddrage aftagerne mere aktivt med de erfaringer, de har efter nogle år med uddannelsen.
- Benyt også alumner til at skabe en fortælling om, hvorfor uddannelsen er god. Gerne sammen med studerende, undervisere og aftagere.
- Opret et selvstændigt aftagerpanel for uddannelsen.
- Kortlæg emner for de specialer, der er skrevet på uddannelsen, for at få et godt overblik over, hvordan uddannelsen inspirerer de studerende, hvad der interesserer de studerende og hvad de eventuelt får job på efterfølgende.

Genovervej antallet af linjer og optagelsesgrundlag på uddannelsen

Der virker til at være en ubalance på uddannelsen, idet der optages langt flere på velfærdslinjen (grundet flere ansøgere), samt at der er store forskelle på de studerendes erhvervs erfaring og antallet af juridiske fag på de forskellige professionsuddannelser.

Velfærdsstuderende, måske især socialrådgiverne, bringer en professionsfaglighed med sig, der er mere homogen end de forskellige merkantile bacheloruddannelser, der modsat ikke har så stor sammenhængskraft.

Velfærdsbachelorerne står også juridisk og videnskabsteoretisk stærkere end mange fra de merkantile professionsbacheloruddannelser og kunne derfor ønske sig flere dogmatiske jurafag. Denne forskel i faglig ballast skaber en ubalance i undervisningen, hvor der ikke altid er fælles fodslag. Det kan være svært at skabe en fælles ny faglighed, også selvom de merkantile studerende er glade for uddannelsen, som den er sat sammen i dag.

Er det muligt at ændre på uddannelsen, så den kan passe bedre til de forskellige bachelorer, der optages? Så alle motiveres mere? Det er opfattelsen, at uddannelsesledelsen ønsker at sikre denne sammenhængskraft bedre.

De eksterne eksperter kan ikke pege på en enkel løsning, men anbefaler:

- At fakultetet grundigt genovervejer, hvilken sammensætning af uddannelsens studerende, der er bedst.
- Det kan være at opdele uddannelsen helt i to, så de studerende der har fag sammen bliver en mere homogen masse, hvad angår uddannelses- og erhvervsmæssig baggrund. Denne løsning vil dog gøre uddannelsen dyrere. Optaget kan eventuelt øges, da der er ansøgere til det.

- Hvis uddannelsen opdeles helt i to, skal indholdet i uddannelsen *ikke* bare spejles, men tilrettelægges ud fra kompetencer ved optag samt ønsker for uddannelsen.
- Det samme gælder tilrettelæggelsen af undervisningen, der skal tilpasses, hvordan man bedst rammer de forskellige målgrupper.
- Det kan også være at bibeholde den nuværende uddannelse, men at udnytte de forskelligheder, der ligger i de enkelte professionsuddannelser bedre. Dog bør der også i denne model tages højde for de forskellige kompetencer, de studerende har ved optagelse.
- Det kan være at prioritere *kun* at optage fra den største ansøgerskare, velfærdsbachelorerne, og dermed ikke længere optage merkantile bachelorer.
- At fakultetet i sammenhæng med ovenstående overvejer, hvordan fagsammensætningen på uddannelsen kan optimeres i forhold til studentermassen. *Se punktet herunder:*

Sammensætningen af fag – drop 15 ECTS og styrk de dogmatiske jurafag

Valget af de to obligatoriske dogmatiske fag på 1. semester; *Selskabsformerne* og *Arbejdsret* er et forsøg på at give mulighed for at afprøve et fag, der henvender sig bredt til henholdsvis den merkantile linje og velfærdslinjen samt at afprøve, hvordan et andet juridisk felt virker i praksis. Det kan dog virke svært at gøre fagene tværfaglige for de studerende. Især *Selskabsformerne*.

Flere af fagene på 1. og 2. semester; *Retssystemerne og deres virke*, *Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv* samt *juridisk fortolkning, analyse og vurdering* er metodefag, hvoraf de to første fag ikke direkte gennemgår juridisk metode i starten af uddannelsen.

Uddannelsen indeholder adskillige fag på 15 ECTS, hvilken er meget plads at give fag på især en tværfaglig kandidatuddannelse. Det gælder både grundfagene *kommunikation og retorik i en juridisk kontekst* samt *juridisk fortolkning, analyse og vurdering*, men også de to obligatoriske dogmatiske jurafag; *Selskabsformerne* og *Arbejdsret*.

De eksterne eksperter anbefaler:

- Styrk den juridiske metode i uddannelsen og allerede på 1. semester for at skærpe brugen af metode og lægge afstand til tidligere fagmetoder.
- Opret eventuelt et nyt metodefag på 1. semester.

- Et nyt metodefag på 1. semester kan med fordel bygges op omkring et juridisk kernefag, da metoden læres bedst i en konkret faglig kontekst, hvor den bliver brugt.
- Metodefaget kunne bygges op således, at der undervises i faget i 7,5 ECTS, hvorefter der skrives en opgave i 7,5 ECTS ud fra selvvalgt emne indenfor et udstukket juridisk tema, så som compliance, bæredygtighed, digitalisering m.v. Eksamen skal have fokus på metode. Opgaveskrivning er også god træning til specialeskrivning.
- Generel opprioritering og styrkelse af de dogmatiske fag.
- Overvej om fagene *Selskabsformerne* og *Arbejdsret* er de rette dogmatiske fag. Kan de erstattes/suppleres af andre fag, for eksempel ansættelsesret eller persondataret. Lad fagene have 7,5 ECTS i stedet for. Eller lad ovenfor nævnte metodefag stå i stedet for.
- Inddrag studerende, aftagere og undervisere i beslutningen om, hvilke fag, der skal udbydes.
- Overvej generelt at benytte 7,5 ECTS til uddannelsens fag. Det giver mere fleksibilitet/variation i uddannelsen og giver de studerende mulighed for, for eksempel at vælge flere valgfag.

Skab større fleksibilitet i valgfag på uddannelsen

Uddannelsen giver mulighed for at vælge fag på cand. jur. uddannelsen på 3. semester. Det kan blive en hæmsko for de studerende, da ikke alle fag udbydes i efterårssemestre og ikke alle udbudte fag oprettes. Cand. soc. studerende går typisk efter bestemte fag.

De eksterne eksperter anbefaler:

- Hvis uddannelsen dropper at benytte 15 ECTS-fag, kunne der blive plads til også at tilbyde de studerende valgfag på 2. semester.
- Indtænk udbud af fag på cand. jur. som man ved er meget søgte af cand. soc. studerende.
- Opfordr de studerende til at søge indflydelse på hvilke fag, der udbydes på cand. jur. og at pulje deres søgning til de samme fag om muligt.
- Giv de studerende bedre mulighed for fleksibilitet, så de kan tage valgfag om foråret på deres 4. semester sammen med specialeskrivningen.

Styrk VIP-dækningen på dogmatiske fag

VIP/DVIP-ratioen på uddannelsen kunne måske forbedres. Selvom flere af de nøglemedarbejdere er DVIP, der er meget dygtige og meget engagerede. Fakultetet gør meget for at øge rekruttering af VIP og fag er for nylig inkorporeret i faggrupper, der skal reducere personafhængig sårbarhed i forsknings- og undervisningskompetencer indenfor fag.

De eksterne eksperter anbefaler:

- Øg VIP-dækningen på dogmatiske fag.

Overvej to-specialevejledersystem

De studerende ser ud til at have en god specialeproces, hvor de kan inddrage deres professionsfaglighed, som er et studieordningskrav. Det har taget nogle år at sikre, at både vejleder- og censorkorps har kunnet håndtere inddragelsen af de cand. soc. studerendes dobbelthed af professionsfaglighed og juridiske kompetencer i specialeskrivningen.

De eksterne eksperter anbefaler:

- Overvej at benytte to vejledere, en juridisk samt en professionsfaglig, der deler opgaven, for at sikre at professionsfagligheden får plads.

Prodekan for uddannelse og uddannelsesleder takkede eksperterne for deres store arbejde, der er yderst brugbart i forhold til det videre arbejde med at udvikle uddannelsen.

Uddannelsesleder vil efterfølgende vurdere, hvordan og i hvilket omfang hun har mulighed for at benytte eksperternes anbefalinger, eventuelt indskrive nogle af anbefalingerne i den endelige udgave af uddannelsesevalueringen og de konkrete opfølgingsplaner, der benyttes til udviklingsarbejdet frem mod næste optag og på længere sigt.

Bilag 3: Forskningsmatrix – kandidatuddannelser

Forskningsmatrix for Kandidat i samfundsvidenskabelig jura, cand. soc., 2019-2020

Uddannelsens konstituerende studieaktiviteter	ViP'er (kursusansvarlige og centrale undervisere) på de konstituerende studieaktiviteter og tilknytning	ViP'ernes tilknytning til forskningsmiljø
Retssystemer og deres virke	Fagkontaktperson, Lektor Janne Rothmar Herrmann	<p>Det Juridiske Fakultet, KU, Centre for Advanced studies in Bio-medical Innovation Law (CeBIL).</p> <p>Forskningsområde: Bioret og bioetik, Ret, videnskab og teknologi, Regulering af forskning, herunder stamcelleforskning, Reproduktive rettigheder, regulering af abort og assisteret reproduktion, Ret og etik, Law, Science & Technology</p>
Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv	Fagkontaktperson, uddannelsesleder, Lektor Louise Victoria Johansen	<p>Det Juridiske Fakultet, KU, Center for Interdisciplinære Retlige Studier (CIS)</p> <p>Forskningsområde: Retsantropologi, retssociologi, kriminologi</p>
Selskabsformerne	Fagkontaktperson, Professor Jesper Lau Hansen	<p>Det Juridiske Fakultet, KU, Centre for Market and Economic Law (CME).</p> <p>Forskningsområder: Kapitalmarkedsret, Reguleringen af offentligt handlede selskaber, Reguleringen af finansielle virksomheder, Børsret og værdipapirhandel, Offentligt handlede selskabers forhold og corporate governance, Strafferet som sanktion af erhvervsregulering, Europæisk ret og nordisk komparativ ret, Voldgift</p>

Uddannelsens konstituerende studieaktiviteter	ViP'er (kursusansvarlige og centrale undervisere) på de konstituerende studieaktiviteter og tilknytning	ViP'ernes tilknytning til forskningsmiljø
Arbejdsret	Fagkontaktperson, Jens Kristiansen	Det Juridiske Fakultet, KU, Center for Retlige Studier i Velfærd og Marked (WELMA). Forskningsområder: individuel og kollektiv arbejdsret, EU-ret.
Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst	Fagkontaktperson, Anne Lise Kjær	Det Juridiske Fakultet, KU, Centre for International Courts (iCourts). Forskningsområder: Retslingvistik. Komparative retskulturer og juridisk oversættelse. Flersprogsfortolkning. Tværvidevidenskabelighed.
Juridisk analyse, fortolkning og vurdering	Fagkontaktperson, Karsten Naundrup Olesen	Det Juridiske Fakultet, KU, Centre for Market and Economic Law (CME). Forskningsområder: Juridiske aspekter af den offentlige sektors markedsaktiviteter, eksempelvis gennem udlicitering af opgaver, salg af ydelser på markedet og gennem selskabsdannelse.
Kandidatspeciale	Koordinator, Henrik Stevnsborg	Det Juridiske Fakultet, KU, Center for Offentlig Regulering og Administration (CORA). Forskningsområder: Retshistorie; politihistorie.

Bilag 4: Kompetencematrix

Kompetencematrix for Cand. soc.

Formålet med kompetencematrixen er at sikre uddannelsens akademiske niveau. Dette sker ved at undersøge, om studieordningens kompetenceprofil lever op til den relevante typebeskrivelse i Kvalifikationsrammen, og om kompetenceprofilen understøttes af de konstituerende studieaktiviteters målbeskrivelser.

I *første kolonne* indsættes Kvalifikationsrammens relevante typebeskrivelse jf. [Akkrediteringsbekendtgørelsen](#).

I *anden kolonne* indsættes uddannelsens kompetenceprofil.

I *tredje kolonne ff.* indsættes de konstituerede studieaktiviteter. I rækkerne nedenfor er det markeret, hvis studieaktivitetens målbeskrivelse bidrager til opfyldelse af kompetenceprofilens pinde.

Alle pinde i kompetenceprofilen skal være dækket af mindst en studieaktivitets målbeskrivelse.

OBS. Fagenes målbeskrivelser er angivet med bogstaver i matricen. Selve indholdet kan findes nederst i dokumentet for alle fag.

Fagenes målbeskrivelser findes også i <https://kurser.ku.dk/>

Kvalifikations- ramme	Kompetenceprofil cand. soc.	De konstituerende studieaktiviteters målbeskrivelser cand. soc.					
		Retssystemers funktion og virke	Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv	Selskabsformerne eller Arbejdsret	Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst	Juridisk fortolkning, analyse og vurdering	Speciale
<i>Viden (om...)</i>							

<p><i>Vidensfeltet:</i> Skal inden for et eller flere fagområder have viden, som på udvalgte områder er baseret på højeste internationale forskning inden for et fagområde.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Retssystemers funktion, opbygning og virke – herunder forståelse for samspillet mellem national og international lovgivning. • Metodikker til systematisering, katalogisering af fagspecifik viden, til understøttelse af kandidaternes tilegnelse af viden indenfor de respektive juridiske domæner. • Kommunikation og retorik i en juridisk sammenhæng, herunder viden om, hvordan der kommunikeres i forskellige juridiske genrer samt viden om disse genrers kommunikative traditioner og vokabularer. • Centrale juridiske grundfigurer og bagvedliggende teorier. • Teorier om kommunikation og fortolkning. • Såvel juridisk sprog som juridisk argumentation, der understøtter kandidatens kompetence til at anvende den juridiske metode. • Videnskabsteoretiske begreber (ontologi vs. epistemologi). • Den juridiske metode og til forskningsbaseret viden om retsvidenskab. • Kvalitative og kvantitative undersøgelsesmetoder og til metodiske 	<p>a, b, c, d, e</p>	<p>a, b</p>	<p><i>Selskabsfor merne:</i> a, b, c, d</p> <p><i>Arbejdsret:</i> a, b, c, d</p>	<p>a, b, c</p>	<p>a, d</p>	<p>b, d</p>
---	--	--------------------------	-------------	--	----------------	-------------	-------------

Kvalifikationsramme	Kompetenceprofil cand. soc.	De konstituerende studieaktiviteters målbeskrivelser cand. soc.					
		<u>Retssystemers funktion og virke</u>	<u>Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv</u>	<u>Selskabsformerne eller Arbejdsret</u>	<u>Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst</u>	<u>Juridisk fortolkning, analyse og vurdering</u>	<u>Speciale</u>
	<p>nøglebegreber (validitet, reliabilitet og generalisering).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevante juridiske og etiske forhold i forbindelse med empiriske studier. 						
<p><i>Forståelse og refleksion:</i></p> <p>Skal kunne forstå og på et videnskabeligt grundlag reflektere over fagområdets/ernes viden samt kunne identificere videnskabelige problemstillinger.</p>			(b)	<p><i>Selskabsformerne:</i></p> <p>e</p> <p><i>Arbejdsret:</i></p> <p>e, f</p>	(d)	(i)	e
<i>Færdigheder (til at...)</i>							

Kvalifikationsramme	Kompetenceprofil cand. soc.	De konstituerende studieaktiviteters målbeskrivelser cand. soc.					
		<u>Retssystemers funktion og virke</u>	<u>Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv</u>	<u>Selskabsformerne eller Arbejdsret</u>	<u>Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst</u>	<u>Juridisk fortolkning, analyse og vurdering</u>	<u>Speciale</u>
<p><i>Typen af færdigheder:</i></p> <p>Skal mestre fagområdets/ernes videnskabelige metoder og redskaber samt mestre generelle færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for fagområdet/erne</p>	<ul style="list-style-type: none"> Anvende den juridiske metode til ved subsumption at afgøre retsfølgen af et givet faktum. Identificere og arbejde med juridiske grundfigurer som analytiske redskab. 	(i)	(d)	<p>Selskabsformerne:</p> <p>e</p> <p>Arbejdsret:</p> <p>f</p>	(d)	<p>X</p> <p><i>Overordnede målsætninger</i></p> <p>r</p>	X

Kvalifikationsramme	Kompetenceprofil cand. soc.	De konstituerende studieaktiviteters målbeskrivelser cand. soc.					
		<u>Retssystemers funktion og virke</u>	<u>Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv</u>	<u>Selskabsformerne eller Arbejdsret</u>	<u>Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst</u>	<u>Juridisk fortolkning, analyse og vurdering</u>	<u>Speciale</u>
<p><i>Vurdering og beslutning:</i></p> <p>Skal kunne vurdere og vælge blandt fagområdet/ernes videnskabelige teorier, metoder, redskaber og generelle færdigheder samt på et videnskabeligt grundlag opstille nye analyse- og løsningsmodeller.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fremfinde og læse forskellige typer af retskilder, vægte retskilderne indbyrdes og forholde sig kritisk til disse. • Gennemføre og vurdere undersøgelser af høj videnskabelig kvalitet i krydsfeltet mellem egen profession og jura. 	g, h		<p>Selskabsformerne:</p> <p>g</p> <p>Arbejdsret:</p> <p>g</p>	(b)	e, f, g, h	f, g, h, i

Kvalifikationsramme	Kompetenceprofil cand. soc.	De konstituerende studieaktiviteters målbeskrivelser cand. soc.					
		<u>Retssystemers funktion og virke</u>	<u>Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv</u>	<u>Selskabsformerne eller Arbejdsret</u>	<u>Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst</u>	<u>Juridisk fortolkning, analyse og vurdering</u>	<u>Speciale</u>
<p><i>Formidling:</i></p> <p>Skal kunne formidle forskningsbaseret viden og diskutere professionelle og videnskabelige problemstillinger med både fagfæller og ikke-specialister.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Producere hensigtsmæssige kommunikative produkter i en juridiske kontekst. • Kommunikere på tværs af professionsfaglige og juridiske kontekster. 	c		<p>Selskabsformerne: h</p> <p>Arbejdsret: h</p>	e, f, i	(h, j)	h, i
Kompetencer (til at...)							

Kvalifikationsramme	Kompetenceprofil cand. soc.	De konstituerende studieaktiviteters målbeskrivelser cand. soc.					
		<u>Retssystemers funktion og virke</u>	<u>Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv</u>	<u>Selskabsformerne eller Arbejdsret</u>	<u>Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst</u>	<u>Juridisk fortolkning, analyse og vurdering</u>	<u>Speciale</u>
<p><i>Handlingsrummet:</i></p> <p>Skal kunne styre arbejds- og udviklingssituationer, der er komplekse, uforudsigelige og forudsætter nye løsningsmodeller.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Selvstændigt at kunne tilrette og styre komplekse og uforudsigelige arbejdsprocesser, der fordrer nye løsningsmodeller • Selvstændigt at identificere, analysere og vurdere praktiske og videnskabelige problemer med retlige aspekter inden for egen faglighed. • Selvstændigt at formulere en juridisk problemstilling og redegøre for dens videnskabsteoretiske præmis. • Designe, vurdere og udvælge kvalificerede løsningsforslag til nye, ukendte problemer i egen praksis. • Kunne analysere og forholde sig kritisk over for svagheder og styrker i de enkelte videnskabsteoretiske begreber, deres metoder og perspektiver. • Forholde sig kritisk til såvel gældende ret som dens implementering ud fra flere metodiske tilgange 	k, l	e, h	<p>Selskabsformerne:</p> <p>(g)</p> <p>Arbejdsret:</p> <p>g</p>		k, l, m	j, k, l, m, n

Kvalifikationsramme	Kompetenceprofil cand. soc.	De konstituerende studieaktiviteters målbeskrivelser cand. soc.					
		<u>Retssystemers funktion og virke</u>	<u>Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv</u>	<u>Selskabsformerne eller Arbejdsret</u>	<u>Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst</u>	<u>Juridisk fortolkning, analyse og vurdering</u>	<u>Speciale</u>
<p><i>Samarbejde og ansvar:</i></p> <p>Skal selvstændigt kunne igangsætte og gennemføre fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig professionelt ansvar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Gennemføre og vurdere undersøgelser af høj videnskabelig kvalitet i krydsfeltet mellem egen profession/faglighed og jura. Agere professionelt i og mediere det juridiske felt og egen profession. 	(l)	g	<p>Selskabsformerne:</p> <p>Arbejdsret:</p>	(i)		g, h, i
<p><i>Læring:</i></p> <p>Skal selvstændigt kunne tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Selvstændigt og udviklingsorienteret at tage ansvar for egen læring. 			<p>Selskabsformerne:</p> <p>Arbejdsret:</p>			<p>X</p> <p>Kendete gner speciale</p>

Retssystemers funktion og virke

Viden:

- a) Om det danske retssystems opbygning, dets professionelle aktører i deres institutionelle forankring og sammenhæng med internationale systemer
- b) Om magtfordelingslæren og myndighedernes funktion set i relation til denne
- c) Om forvaltningens klagesystemer og aktører
- d) Om karakteristika ved dansk retspleje, herunder adgangen til domstolsprøvelse og 2-instans-princippet og sondringen mellem offentlig og privat ret
- e) Om danske myndigheder og den danske stat i et retshistorisk perspektiv
- f) Om den danske retstradition i komparativ belysning

Færdigheder:

- g) At kunne placere forskellige typer af retlige dokumenter i sin deres institutionelle og processuelle sammenhæng
- h) At kunne udfinde særlige nationale og internationale karakteristika ved diverse retskilder
- i) At kunne analysere praksis med anvendelse af en teoretisk professionsforståelse

Kompetencer:

- j) Identificere kompetente myndigheder i retlige forhold
- k) At kunne vurdere processuelle forhold inden for sin den studerendes egen bachelor faglighed og mulige procesbelastninger i relation til konkrete problemstillinger
- l) At kunne reflektere over egen professions faglighed og opgaver, sammenlignet med den juridiske profession

Videnskabsteori og metoder i juridisk perspektiv

Viden:

- a) Til at kunne beskrive og sammenfatte centrale videnskabsteoretiske og metodiske begreber
- b) Om videnskabsteoretiske retninger i samfundsvidenskaben, samt centrale videnskabsteoretiske og filosofiske grundproblemer i retten

Færdigheder:

- c) I kort og præcis skriftlig formidling af teoretisk stof
- d) I at anvende teoretiske perspektiver på en praktisk problemstilling

Kompetencer:

- e) Til at kunne analysere og forholde sig kritisk over for svagheder og styrker i de enkelte videnskabsteoretiske begreber, deres metoder og perspektiver
- f) Til at formulere en problemstilling og redegøre for dens videnskabsteoretiske præmis
- g) Til at navigere troværdigt professionelt på tværs af juridiske og ikke-juridiske fagmiljøer med afsæt i den studerendes egen faglighed
- h) Til at forholde sig kritisk til teoretiske diskussioner inden for egen faglighed samt relatere dem til den juridiske faglighed.

Selskabsformerne

- a. Forklare de grundlæggende karakteristika, hensyn og principper, der præger selskabsretten
- b. Redegøre for de selskabsretlige kilder, og være i stand til at afgrænse selskabsretten i forhold til andre juridiske og samfundsvidenskabelige discipliner
- c. Redegøre for de forskellige selskabsformer og deres karakteristika
- d. Forklare bestemmelserne i selskabsloven og lov om visse erhvervsdrivende virksomheder
- e. Identificere selskabsretlige problemer i konkrete sammenhænge, og fastslå, hvilke regler, som i den givne situation er relevante med forståelse af, hvilke hensyn, reglerne tilsigter at beskytte eller fremme

- f. Træffe et velbegrundet valg i forhold til konkrete selskabsretlige problemer gennem anvendelsen af de relevante kilder og vælge mellem forskellige selskabsformer og begrunde dette valg med formens karakteristika
- g. Analysere og forholde sig til, hvorvidt de gældende regler er hensigtsmæssige eller om andre løsningsmodeller vil være at foretrække
- h. Formidle og formulere sin viden og argumentation fagligt og sprogligt korrekt på en struktureret og sammenhængende måde

Arbejdsret

- a) Redegøre for det arbejdsretlige systems indretning og funktion, herunder sammenhænge mellem de forskellige dele af systemet
- b) Redegøre for ligheder og forskelle mellem det private og offentlige arbejdsmarked, herunder det dobbelte retsgrundlag for offentlige ansættelsesforhold
- c) Redegøre for den arbejdsretlige retskildestruktur, herunder internationale retskilders betydning for arbejdsrettens forskellige delområder
- d) Forklare og perspektivere samspillet mellem den kollektive og individuelle arbejdsret, herunder behandlingen af tvister, der udspringer af kollektive overenskomster
- e) Reflektere over forskelle mellem det fagretlige processystem og de almindelige domstole og forklare de praktiske konsekvenser af at sager afgøres i det ene frem for det andet fora
- f) Identificere konkrete arbejdsretlige problemstillinger på en måde, der viser indsigt i arbejdsrettens forskellige delområder og overblik over sammenhænge i retssystemet
- g) Analysere komplekse arbejdsretlige problemstillinger, argumentere for fagligt begrundede løsninger og foretage en reflekteret afvejning af de retlige argumenter
- h) Formidle og formulere sin viden og argumentation fagligt og sprogligt korrekt på en struktureret og sammenhængende måde

Kommunikation og retorik i en juridisk og tværfaglig kontekst

Faget har fokus på at give de studerende:

Viden om

- a) kommunikation, sprog og retorik. Herunder generel viden om kommunikationsteori
- b) kommunikation, sprog og retorik i en juridisk kontekst. Herunder viden om, hvordan der kommunikeres i forskellige juridiske genrer, samt viden om de respektive juridiske genrers kommunikative traditioner med hensyn til ordforråd, syntaks og tekstopbygning.
- c) argumentation. Herunder viden om retoriske argumentationsmodeller, samt viden om hvordan disse anvendes i en juridisk kontekst

Færdigheder i at

- d) forstå, fortolke og analysere kommunikative produkter i en juridisk kontekst
- e) producere kommunikative produkter i en juridisk kontekst
- f) kommunikere på tværs af professionsfaglige og juridiske kontekster

Kompetence til at

- g) kommunikere hensigtsmæssigt og troværdigt både i skrift og tale
- h) kommunikere hensigtsmæssigt og troværdigt i forskellige kontekster
- i) i skrift og tale at kombinere og integrere den professionsfaglige og juridiske viden

Juridisk fortolkning, analyse og vurdering

Det overordnede læringsmål for modulet er, at de studerende skal kunne finde, analysere, fortolke, anvende og kritisk reflektere over de mest udbredte retskilder og figurer.

De studerende vil efter endt kursus kunne:

- Finde relevante retskilder.
- Fortolke retskilder.
- Vægte retskilderne indbyrdes og forholde sig kritisk til disse.
- Identificere forhold der er relevante for en konkret juridisk problemstilling.
- Anvende retskilderne i juridiske argumentation med henblik på at klarlægge gældende ret.

Viden:

- a) Om rettens kilder.
- b) Om juridiske fortolkningsprincipper.
- c) Om retskildernes indbyrdes forhold.
- d) Om retlige begreber af betydning for vurdering af retskilder og deres anvendelse i konkret analyse og retsanvendelse, eksempelvis legitimitet og proportionalitet.

Færdigheder:

- e) Informationssøgning og kildekritik.
- f) Finde relevant retskilder og afgøre disses placering i forhold til andre retskilder.
- g) Læse, fortolke og anvende retskilder.
- h) Udarbejde løsningsforslag til konkrete juridiske problemstillinger.

Kompetencer:

- i) Identificere juridiske problemstillinger.
- j) Argumentere for og imod forskellige løsningsmodeller.
- k) Reflektere over forholdet mellem retsgrundlag og praksis.
- l) Kritisk at evaluere mulige scenarier, konsekvenser eller risici ved ændringer i retstilstanden eller valget af en given løsning.
- m) Sammenholde forskellige retskilder og kritisk kunne forholde sig til deres karakteristika, anvendelse og begrænsninger.

Speciale (cand. soc.)

Mht. *viden*, har den studerende viden om:

- a) Egen faglighed
- b) Juridisk metode, dvs. kendskab til retskilder, retskildeanvendelse og juridisk argumentation
- c) Et eller flere emner i krydsfeltet mellem egen faglighed og juridisk faglighed, som er egnet til selvstændig bearbejdning ved brug af retsvidenskabelig metode

- d) Relevante videnskabsteoretiske tilgange, relevante teorier om kommunikation samt relevante juridiske og etiske forhold i forbindelse med empiriske studier

Mht. *færdigheder*, har den studerende færdigheder i at:

- e) Identificere og afgrænse en problemstilling, som gør det muligt og relevant at kombinere egen faglighed med juridisk faglighed
- f) At indsamle retskildemateriale og kvalificere forskellige retskilder ved indbyrdes modstrid
- g) Formulere og begrunde antagelser om gældende ret med sigte på en analyse af specialets problemstilling
- h) Anvende såvel professionsfaglige som juridiske begreber præcist og korrekt
- i) Sikre sammenhæng mellem problemformulering og -afgrænsning, disposition, analyse og konklusion til en fagligt velbegrunnet tekst

Mht. *kompetencer*, skal den studerende have kompetencer til at:

- j) Strukturere et større skriftligt arbejde logisk og sammenhængende
- k) Systematisk og kritisk behandle og reflektere over en valgt problemstilling
- l) Argumentere logisk og præcist for konklusioner på grundlag af gennemførte analyser
- m) Designe, vurdere og udvælge kvalificerede løsningsforslag til nye, ukendte problemer i egen praksis
- n) Perspektivere problemstilling og konklusion, herunder at sætte et emne i samfundsmæssig kontekst, hvor det er relevant
- o) Udvælge, afgrænse og begrunde de teoretiske og metodiske tilgange til analyse af problemformuleringen
- p) Formidle og formulere viden og argumentation fagligt og sprogligt korrekt på en struktureret og sammenhængende måde.